UOC Universitat Oberta de Catalunya

El treball en equip a la Xarxa: estratègies docents

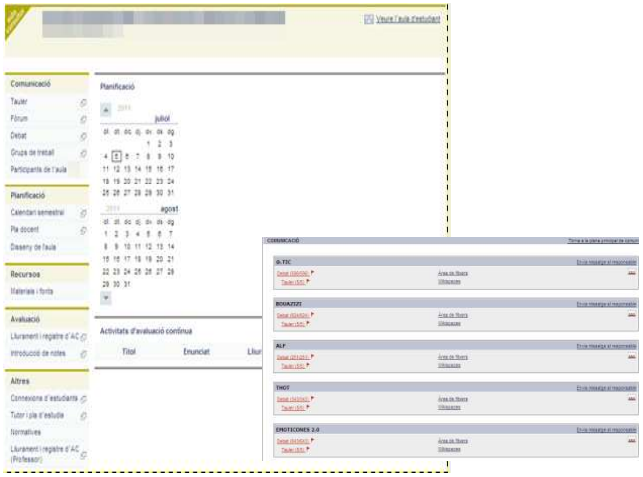

Montse Guitert i Marc Romero
Àrea de Capacitació Digital
Jornada Institucional de Docents, 9 juliol 2011

Índex

- Conceptualització d'activitats en equip en xarxa
- La vida d’un grup
- Desenvolupament i seguiment del treball en equip per part dels consultors
- Avaluació del treball en equip
- Paper del consultor en el treball en grup
- Materials de suport pel treball en grup
- Bibliografia recomanada

Conceptualització d'activitats en equip en xarxa

- **Elements claus a tenir en compte**
- **Orientacions pel treball en equip en xarxa**
- **Actituds que faciliten el treball en equip en un entorn virtual**

Elements claus a tenir en compte pel treball en equip

- El grau d'obertura o tancament de la proposta didàctica.
- La naturalesa de les activitats que es plantegen.
- La composició dels equips: nombre de membres, perfil...
- Les tècniques proposades per a la resolució de problemes.
- Eines per al treball col·laboratiu virtual.
- El paper del docent en el procés.
- L'avaluació del treball en equip: individual i grupal.

Orientacions del treball en equip en xarxa

Orientacions pels estudiants

El treball en equip en entorns virtuals: desenvolupament metodològic

Montse Guitert
Ferran Giménez

P08/04506/01695

El treball en equip a la UOC

- La creació dels equips
- En iniciar el treball en equip
  - Pautes per a la distribució del treball i de les responsabilitats, rols o papers
  - Planificació i temporització del treball
  - Acords inicials
  - El treball individual dins del treball en equip
- El desenvolupament del treball en equip
  - Com s'ha de gestionar i intercanviar la informació en l'equip en un entorn virtual
  - Com es pot facilitar la comunicació i interacció entre els membres de l'equip virtual
  - Com es pot estimular la presa de decisions en un treball d'equip virtual
  - Com es pot optimitzar el temps en un treball en equip virtual
- En acabar el treball en equip
  - Avaluació del procés (contínua)
  - Avaluació del producte (final)
  - Autoavaluació d'equip
  - Autoavaluació personal

Actituds que faciliten el treball en equip en un entorn virtual

1. Compromís, participació activa en les tasques plantejades, expressar el compromís de forma explícita, lliurar les tasques en el termini adequat, mostrar iniciativa, contribuir a les tasques grupals.

2. Transparència, en l'intercanvi d'informació, l'exposició d'idees i manifestació d'opinions.

3. Constància, periodicitat en la comunicació i el temps de dedicació a les activitats, estar al corrent del treball dels altres, fer aportacions contínues.

La vida d'un grup

- **Etapes del desenvolupament**
- **Rol del professor durant les etapes del grup**
- **Presència del consultor a l'aula i al grup**

Etapes de la vida d'un grup

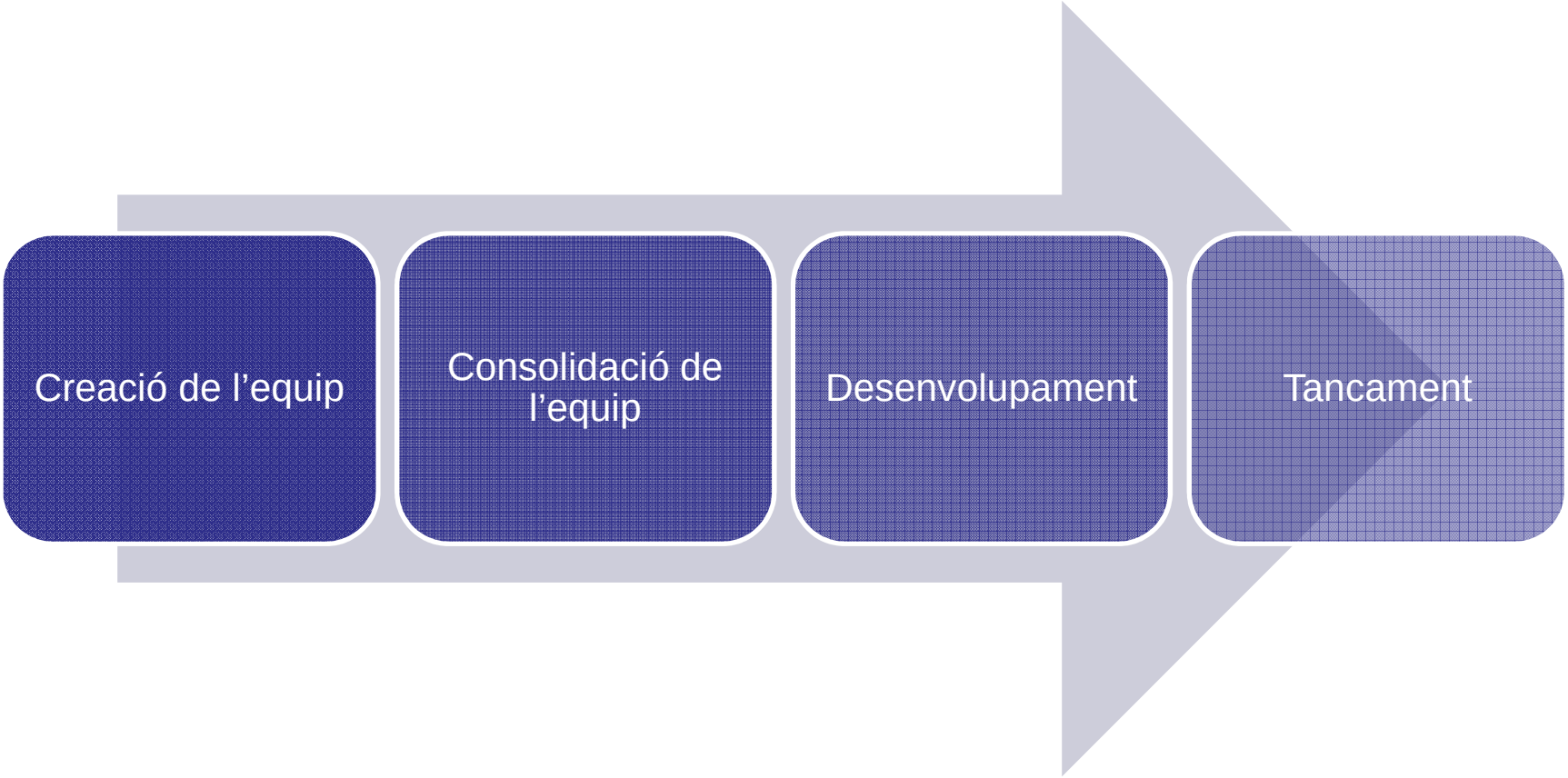

Rol del consultor durant les etapes del grup

Etapes	*Rol del professor*
Creació de l'equip	• Informació de les primeres passes • Regulació de les activitats • Recolzament davant dels dubtes
Consolidació	• Guia i orientador del procés • Estimula les primeres interaccions entre els membres.
Desenvolupament	• Orienta sobre els continguts del projecte • Supervisa als membres del grup (en grup i personalment) i dóna desposta quan l'estudiant ho requereix i fa la demanda de manera explícita, si no, no intervé en els equips
Tancament	• Estimula la valoració entre els estudiants al llarg del mateix procés: avaluació continuada • Afavoreix l'autoavaluació individual i grupal

(Guitert *et al.* 2005)

Presència del consultor a l'aula: Tauler professor

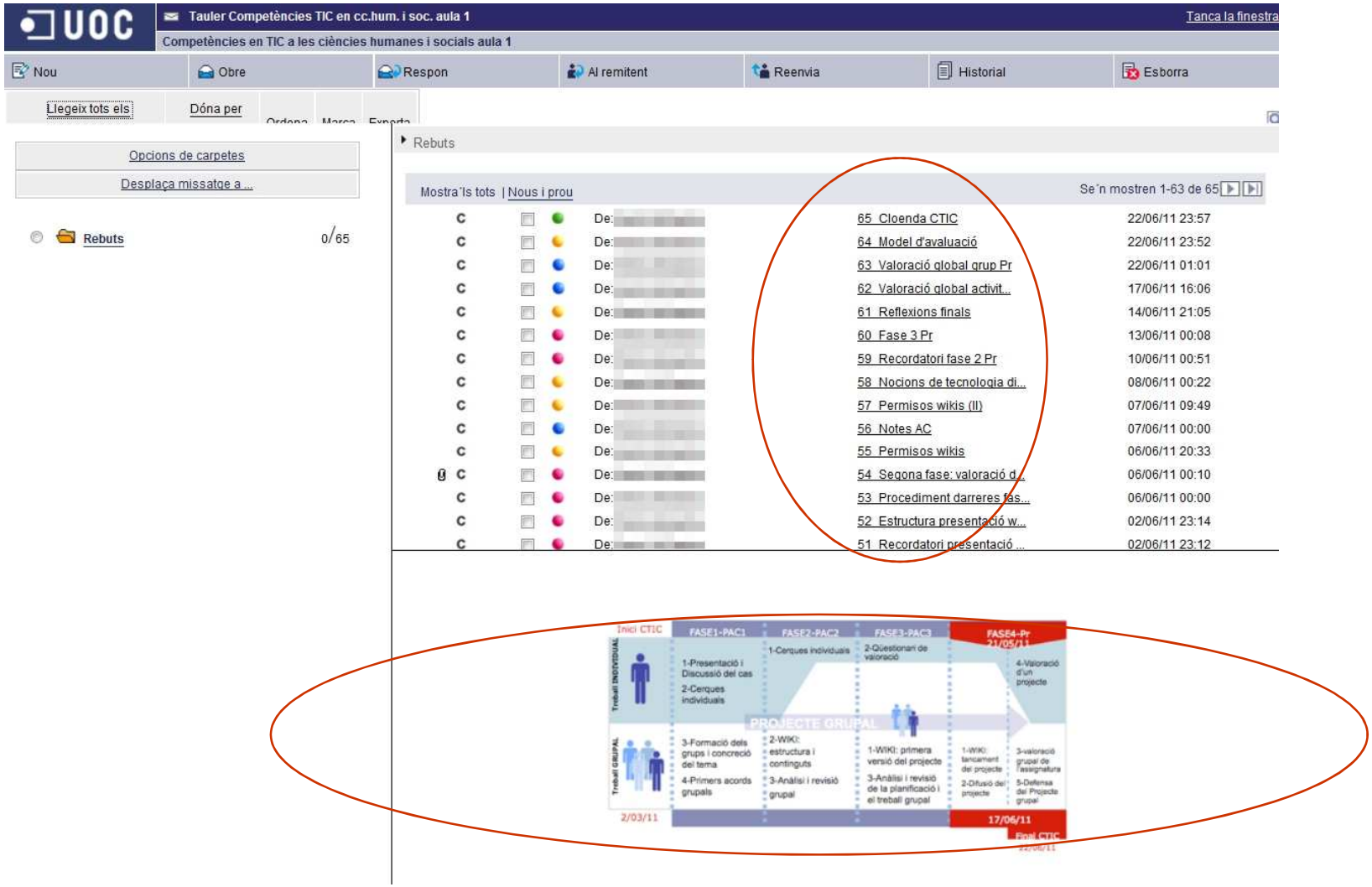

Presència del consultor a l'aula: Fòrum

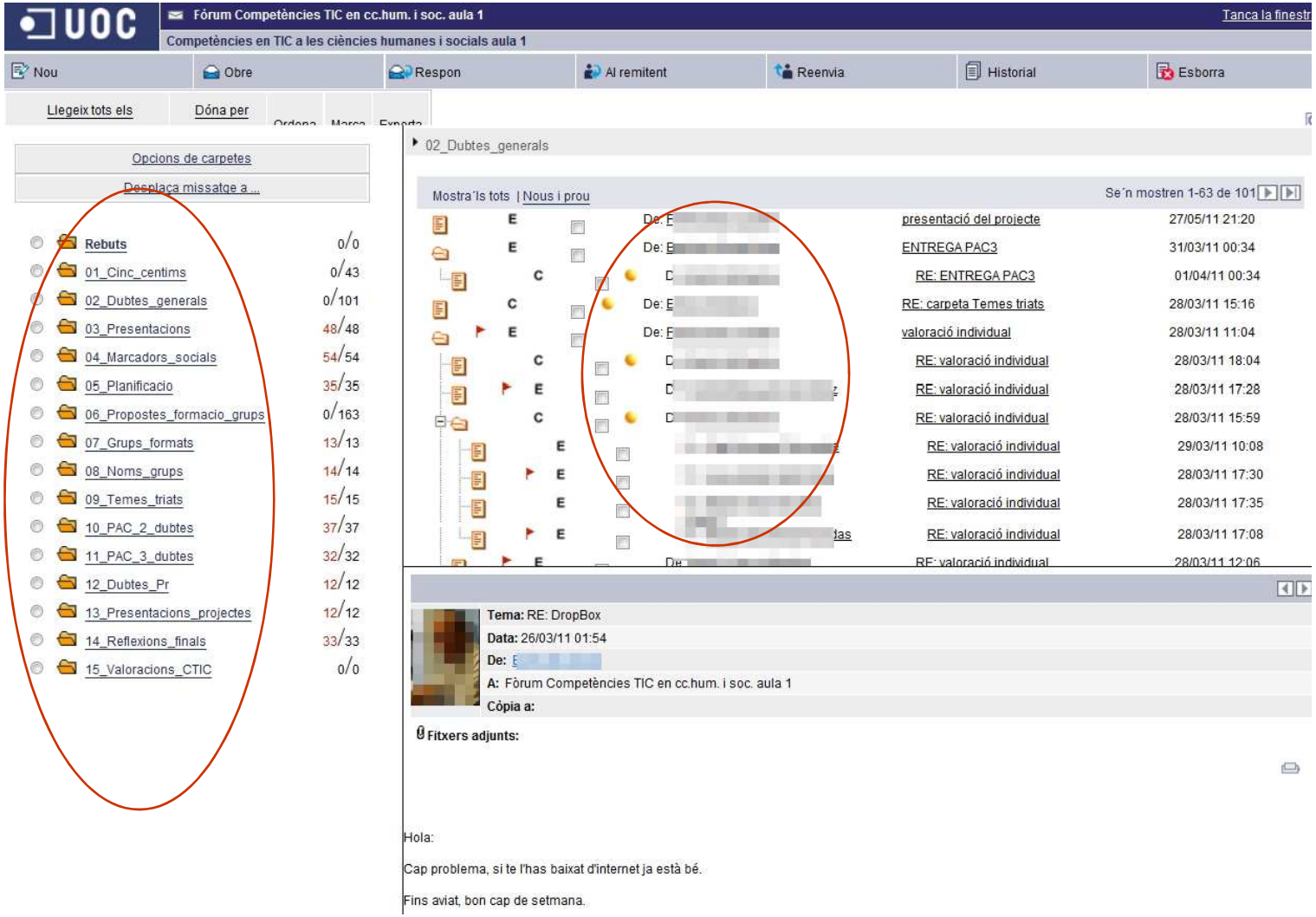

Presència del consultor a l'aula: espai de treball en equip

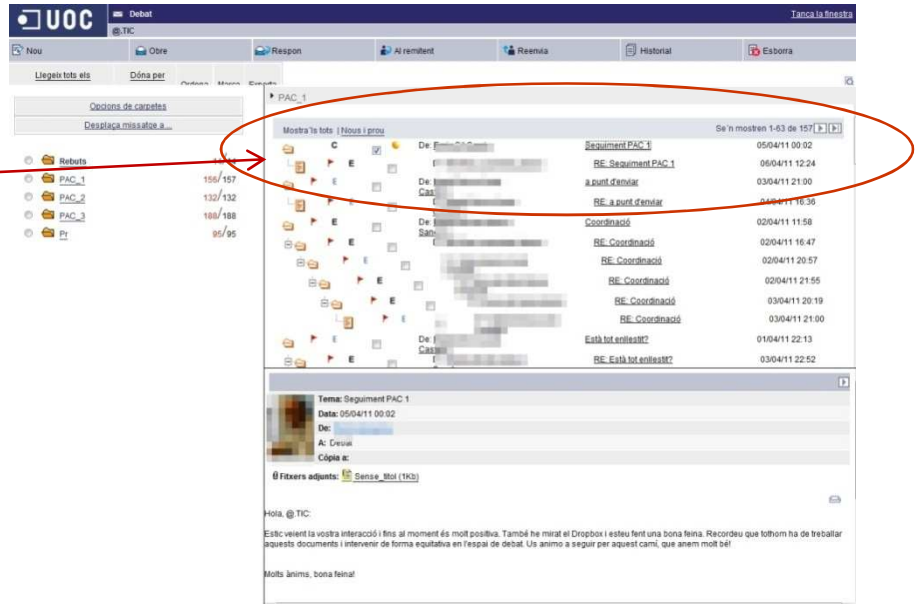

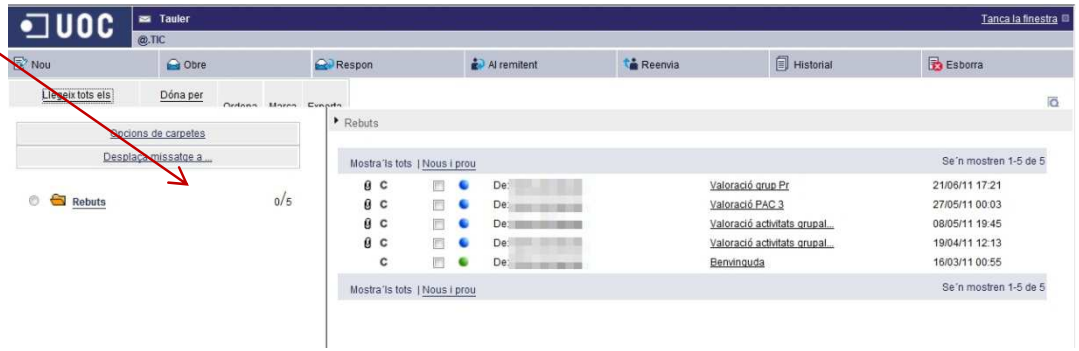

El consultor pot ser present en els dos espais o només actuar en el tauler (notificació i orientacions generals) o el debat (seguiment de tot el procés)

Desenvolupament i seguiment del treball en equip per part del consultors

- **Dinamització de la creació de grups**
- **Cap a la consolidació: estratègies de planificació**
- **Desenvolupament de l'activitat grupal:**
  - **Estratègies de comunicació i interacció virtual**
  - **Estratègies d'organització**
  - **Estratègies de creació col·laborativa**

Dinamització de la creació de grups

- **Presentacions al fòrum, difondre la presència a les xarxes socials: major coneixement entre estudiants**
- **Compartició de cerques en Marcadors Socials: ajut de cara a la formació de grups**
- **Introducció del Currículum del campus**
- **Nombre de participants del grup: 3 o 4 persones (preferentment 4).**

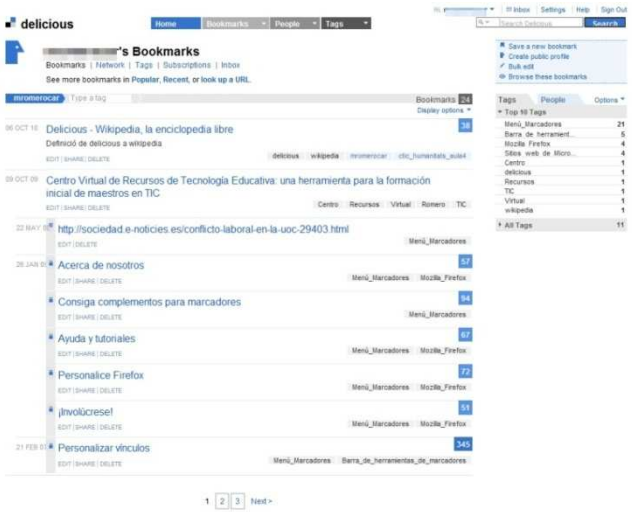

Creació de l'equip

Dinamització de la creació de grups

FÒRUM de l'assignatura obert per tal de seguir-se coneixent

Carpetes al fòrum:

- **propostes de formació de grups**
- **grups formats**

Creació de l'equip

Cap a la consolidació: estratègies de planificació

Construcció d'acords inicials →

A partir de la taula hem arribat als següents acords per treballar conjuntament:

1.- La comunicació entre nosaltres serà diària.

2.- L'aportació de diferents punts de vista serà important per a l'enriquiment personal de totes nosaltres.

3.- Adquirirem la responsabilitat d'aportar coneixements i experiències per permetre que la resta de companyes aprenguin de nosaltres(cadascú en la mesura que pugui).

4.- Respectarem el calendari preestablert entre totes.

5.- Dia a dia, intentarem que la nostra motivació no disminueixi.

Freqüència de connexió

Comunicació

Organització

Cap a la consolidació: estratègies de planificació

Creació d'un pla grupal de treball →

partint de les planificacions individuals compartides prèviament

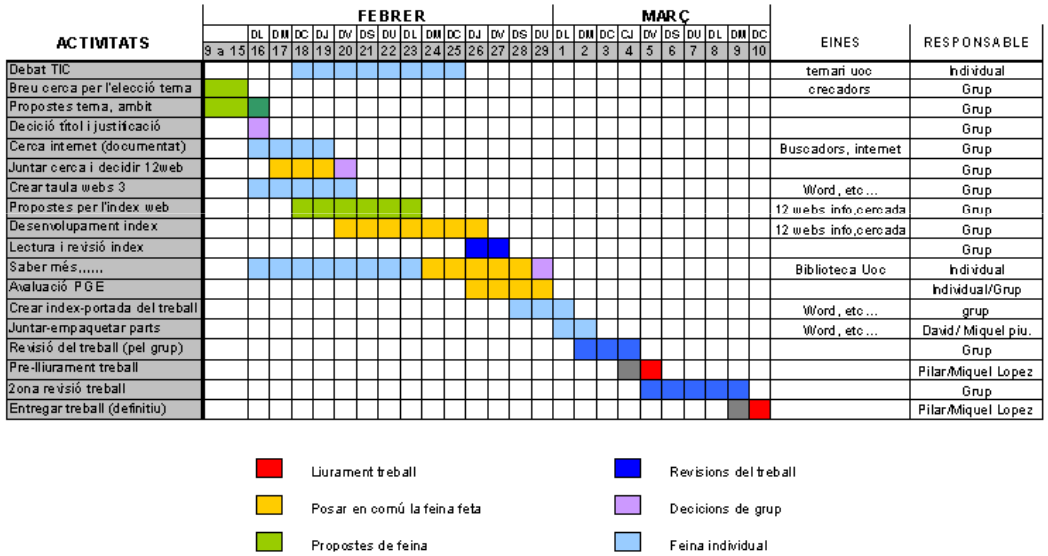

Consolidació de l'equip

Desenvolupament de l'activitat grupal: estratègies de comunicació i interacció virtual

1. Crear un estil de comunicació grupal virtual
2. Dinamització del grup
3. Acords, presa de decisions ...

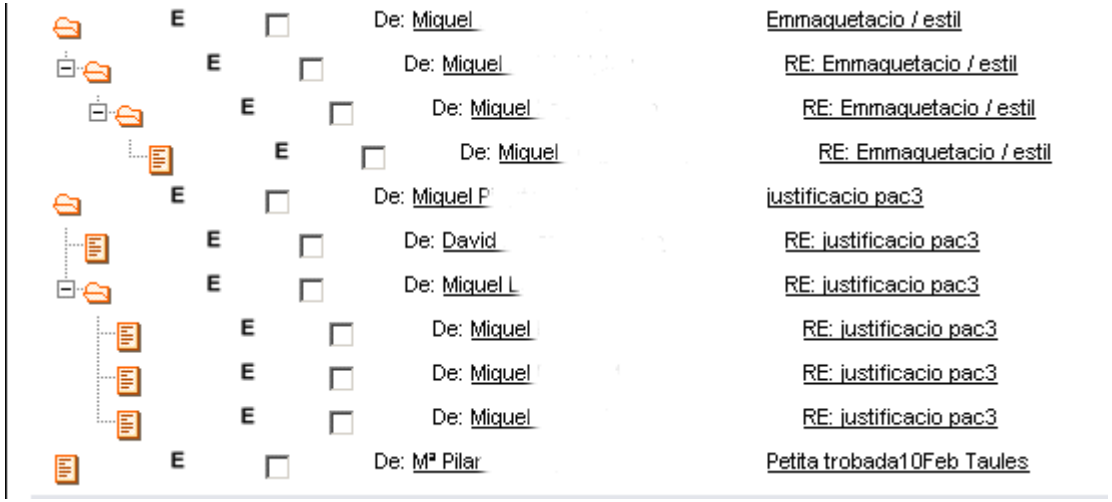

Desenvolu pament

Desenvolupament de l'activitat grupal: estratègies de gestió i d'organització de la informació

1. Gestió del grup: individual vs grupal
2. Organitzar la informació (carpetes, versionat de fitxers..) RS1

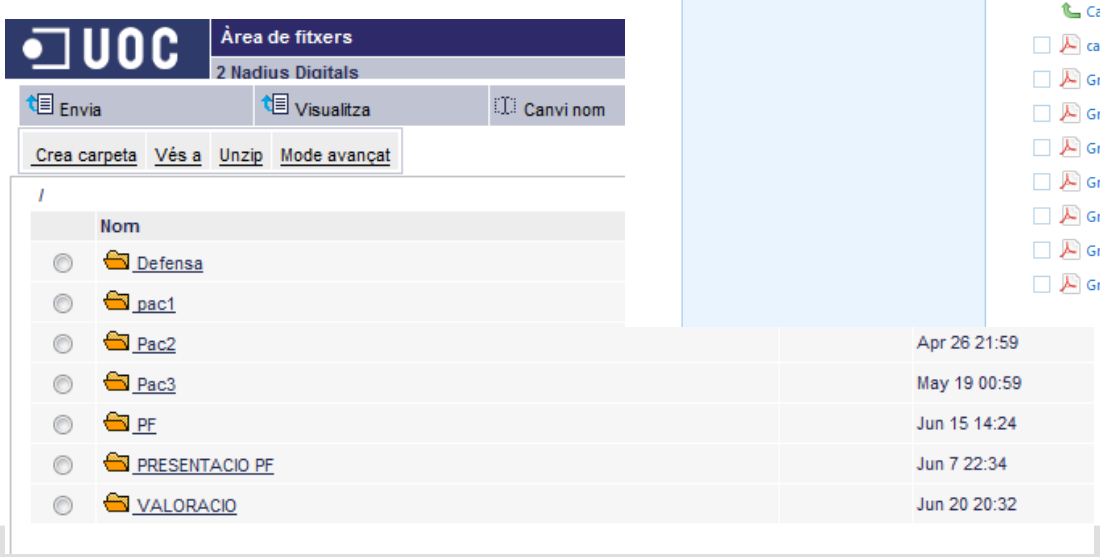

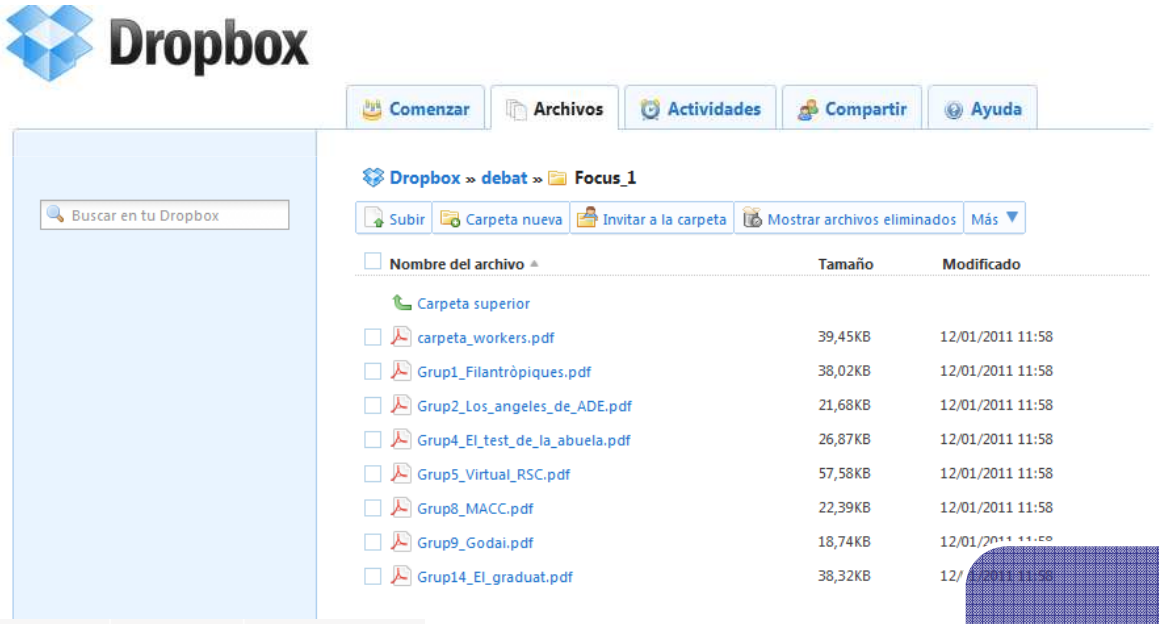

Desenvolupament

Diapositiva 19

RS1 He tret el versionat de documents perquè amb la web 2.0 no té sentit.
Romero Saavedra; 06/07/2011

Desenvolupament de l'activitat grupal: estratègies de creació col·laborativa

Estratègies de treball per a l'elaboració col·laborativa: cerca, tractament i presentació de la informació

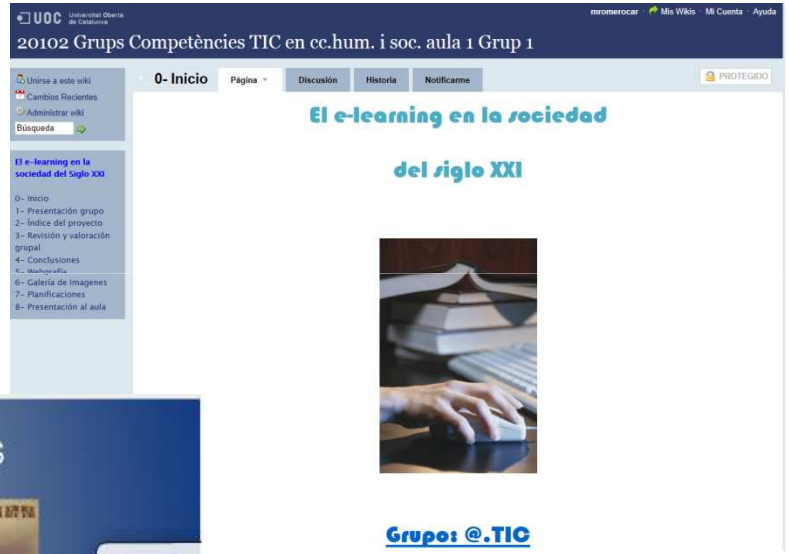

Desenvolupament

Avaluació del treball en equip en xarxa

- **Criteris**
- **Feedback**
- **Autoavaluació i co-avaluació**
- **Valoració del treball grupal**
- **Defensa del treball realitzat**

Avaluació del treball en equip: Criteris

CRITERIS PER A L'AVALUACIÓ DEL TREBALL EN EQUIP A CTIC

COMUNICACIÓ I INTERACCIÓ	PLANIFICACIÓ I ORGANITZACIÓ	GESTIÓ I INTERCANVI D'INFORMACIÓ	ACTITUDS
- Utilització de l'espai de Debat del grup com principal mitjà de comunicació. - Constància de connexió i comunicació dels membres a l'espai del grup. - Comunicació primordialment asíncrona entre els membres. En cas de sincronia, registre de les reunions externes a l'espai del grup (xat, bústia personal, trucades telefòniques, ...). - Agilitat, fluïdesa i consens en la presa de decisions de forma conjunta. - Efectivitat comunicativa. Correcció i precisió en l'estil comunicatiu.	- Viabilitat de la planificació grupal tenint en compte las planificacions individuals. - Distribució equitativa de tasques i rols en el grup. - Gestió del temps per planificar i complir les tasques. - Compliment dels Acords Inicials com a referent durant la vida del grup amb les necessàries adaptacions o canvis (dates de lliurament dels treballs, tasques assignades, comunicació en la freqüència acordada, ...) - Revisió de la planificació inicial durant el procés, actuant davant de possibles imprevistos.	- Coneixement i utilització de les diferents eines de gestió col·laborativa de la informació per part dels diferents membres del grup (suites ofimàtiques en línea, wikis, marcadors socials). - Organització i gestió de la informació compartida a l'espai del grup (intercanvi d'arxius, versionat de documents, organització de carpetes i documents). - Agilitat i constància en el procés d'intercanvi d'informació (elaboració i revisió de documents, compartir recursos i continguts,...) - Interès i pertinència de la informació compartida. - Coordinació i consens en les cerques d'informació grupals	- Grau de cohesió social en el grup. - Actitud proactiva i de implicació dels membres en el treball col·laboratiu. - Compromís dels integrants del grup. (iniciativa, innovació, dedicació de temps i esforç). - Ús correcte de la informació procedent de fonts alienes (no plagiar continguts, correcta citació de fonts,...) - Respecte en la comunicació entre els diferents membres del grup i entre el grup i el consultor o consultora. - Suport entre els companyes del grup davant possibles mancances o dificultats individuals o grupals.

Avaluació del treball en equip: Feedback

El feedback del treball en grup cal fer-lo a l'espai de grup en el lloc que el consultor consideri més adient:

1. Tauler: la informació queda més organitzada i es més fàcil de trobar pels estudiants.

2. Debat: facilita que els propis estudiants hi facin comentaris al respecte i valorin aquells elements a millorar.

El feedback de la participació individual en el grup pot fer-se al RAC en cas de que l'estudiant obtingui una qualificació diferent de la qualificació del grup i/o que el consultor hagi de donar resposta especifica a dir-li respecte a la seva participació.

Avaluació del treball en equip: Feedback grupal (exemples)

Grup: Comunidad del anillo

VALORACIÓ DE LA PAC 2 – Part grupal:

Segona fase de realització del projecte.

CERQUES EN GRUP I ELABORACIÓ DE TAULA DE RECURSOS

El grau d'adequació dels resultats obtinguts i de la selecció realitzada als objectius de la cerca és correcte.

La Taula en Word presentant les cerques realitzades compleix **tots** els requisits establerts en els criteris avaluatius detallats a l'enunciat de la PAC 2: Títol de la Web, Adreça URL, ...

La qualitat de les Webs en funció del tema és correcte.

La coherència de les cerques amb la primera proposta d'índex feta del Projecte és correcte.

En concret, pel que fa a la competencia de **Cerca i selecció d'informació a Internet**

Habilitat	Criteris de valoració	Grau d'assoliment (alt-mig-regular-baix)
Definir l'objectiu de cerca d'informació	Les cerques s'han realitzat havent identificat i definit el tema genèric del projecte	Alt
	S'han explorat diferents fonts d'informació en relació al tema escollit	Alt
	S'han identificat els termes i conceptes clau que descriuen la necessitat informativa	Alt
Aplicar estratègies de cerca i localització d'informació a Internet i a la Biblioteca virtual	S'ha fet una primera cerca genèrica sobre la temàtica del projecte	Alt
	S'ha identificat el tipus i formats de fonts d'informació que es necessiten	Alt
	Ha analitzat i contrastat la informació	Alt
	S'han utilitzat diferents recursos de cerca (buscadors, base de dades, biblioteca de la UOC.) atenent als objectius de la cerca	Alt
	S'ha argumentat i justificat el procés de cerca seguit	Alt
	S'ha valorat i autoregulat el procés de cerca	Alt
	Els resultats obtinguts s'adeqüen als objectius de la cerca	Alt

UOC Valoració PAC 2 (part grupal) - Ús i aplicació de les TIC – Grau de Dret

ANÁLISI DEL TREBALL GRUPAL I REVISIÓ DE LA PLANIFICACIÓ

- **Heu tingut** present la planificació realitzada com a referent al llarg de l'activitat, **seguint** els seus Acords d'Intencions i temporització de les tasques en la mesura dels possible, i sabent fer front als retards o imprevistos amb una bona col·laboració d'equip
- Els Acords Inicials **s'han seguit** de manera correcta , amb modificacions segons les circumstàncies
- El grau de planificació i coordinació de l'activitat ha estat **EXCEL.LENT**

PROCÉS DE COMUNICACIÓ I DE TREBALL COLABORATIU

- El grau de participació del membres del grup ha estat **EXCEL.LENT**
- **Tots** els membres s'han implicat en el desenvolupament de l'activitat
- El nivell de constància i regularitat en l'interacció ha estat **EXCEL. LENT**
- Durant aquesta activitat s'ha aconseguit **cohesionar més el grup**.
- **La actitud cívica** en el marc del treball en un entorn virtual ha estat del tot satisfactòria.
- **Las nocions i coneixements bàsics de tecnologia digital** es van consolidant.

VALORACIÓ

La qualificació del treball lliurat és: **EXCEL·LENT**

En la qualificació individual de cada membre del grup, que trobareu en el RAC, és contempla el que ja he esmentat, per tant, les participacions individuals en el vostre espai de grup, la presa de decisions, les autoavaluacions i la reflexió cooperativa mantingudes en l'espai de grup durant el procés d'elaboració d'aquesta PAC.

També tingueu en compte que en la qualificació final de la PAC 2 que trobareu en el registre d'avaluació continuada, a més, s'ha valorat la part individual d'aquesta PAC.

Avaluació del treball en equip: Feedback grupal (exemples)

UOC

CTIC – PAC1

Benvolgut grup "NEXUS",

Agraint-vos la tramesa del fitxer de la PAC1 on presenteu els documents fonamentals per al funcionament del vostre equip (acords inicials i planificació), tot seguit us faig arribar la següent valoració segons els criteris d'avaluació establerts a partir dels objectius de la pràctica

Formació de grups	
Agilitat en la formació dels grups de treball, en l'assignació de nom i la concreció del tema del projecte.	A
Cerques	
Coherència en l'estratègia seguida i la varietat de recursos utilitzats en la cerca i selecció de la informació.	A
Viabilitat acords	
Viabilitat i adequació dels acords de funcionament del grup.	A
Viabilitat planificació	
Viabilitat de la planificació grupal tenint en compte les planificacions individuals i els acords inicials.	A
Participació	
Participació activa, la presa de decisions i la reflexió col·laborativa mantingudes en l'espai de grup durant el procés d'elaboració de la PAC.	A
Intercanvi d'informació	
Agilitat en el procés d'intercanvi d'informació i de fitxers a l'espai de grup.	A
Actitud cívica	
Actitud cívica en el marc del treball en un entorn virtual.	A
Nocions bàsiques	

UOC

CTIC – PAC1

Nocions i coneixements bàsics de tecnologia digital	A
Estructura del document	
Ordre i claredat de l'estructura, el format, els recursos tipogràfics emprats, la inserció d'imatges, capçaleres i peus de pàgina, utilització d'estils, numeracions i vinyetes, taules, vincles...	A
Valoració Global	
Bona feina, tot i que falta pulir uns quants detalls que estic segura podreu considerar a partir d'ara per obtenir un resultat final de la feina realitzada excel·lent.	**A**
Observacions	
Felicitats per un treball més que excel·lent! De totes maneres, destacaria el fet de treballar desigualment en la sí del grup: dues persones amb molta implicació i iniciativa, i dues més amb capacitat de treball tot i que amb menor implicació (tal com es pot comprovar amb el nombre de fitxers i quantitat d'informació aportada per cada un/a a la vostra àrea de fitxers. Seria important que us repartíssiu millor la feina en aquest sentit i que aneu entenent que **el veritable treball en grup es fa amb la informació i feina que aporto a l'àrea de fitxers, no amb missatges a l'espai de Debat** (que si bé són necessaris per anar notificant què fem i com ens ho anem repartint, no són el nucli real del treball grupal!). Us recomano tornar a repassar les orientacions que sobre el treball grupal hem anant presentant des del Tauler de la nostra aula per mirar de millorar aquest aspecte. Endavant, doncs, i a reorganitzar el treball en equip!	

Cal observar que aquesta valoració promitjarà amb les altres dues activitats individuals realitzades al començament de la PAC1 i el seu resultat s'enregistrarà al RAC (Registre d'avaluació continuada) personal de cada membre de l'Equip, on també rebreu un informe sintetitzant de la vostra trajectòria personal.

Rebeu una salutació cordial i molts ànims!

Avaluació del treball en equip: Feedback individual sobre la participació grupal (exemples)

PAC 2

Baixada 29/12/2008

Data límit de lliurament:	5/11/2008
Data de lliurament de l´estudiant:	5/11/2008

Comentari per l'estudiant	Anotacions

Enviat el: 30/11/2008

No has realitzat bé cap de les cerques individuals sol·licitades, doncs has buscat a les bases de dades les resolucions que tu has considerat oportunes.
A l'enunciat es demanava buscar-ne unes concretes i donar una sèrie de dades de cadascuna d'elles.

Respecte la teva aportació a la feina de grup, és acceptable, doncs considero que pots aportar més a la tasca d'equip.

Ja hauràs vist al Tauler del teu espai de grup la valoració grupal que us he enviat, amb una qualificació de "B" de la segona part de la PAC2, feta en grup. Aquesta no és la valoració que faig del teu treball en el grup, que es pot dir que és "un grau per sota", tal com us he explicat al Tauler del vostre espai. Hauries de fer encara un esforç per participar al treball de grup d'una manera más intensa i extensa.

Així tenim al teu cas les dues parts de la PAC2:

Valoració 1ª part = B
Valoració 2ª part = C+

El conjunt, que no és simplement la mitjana entre les dues valoracions, es pot qualificar com C+ ja que el pes del treball en grup, i de la wiki en particular, és important en aquesta PAC2; aquesta serà doncs la qualificació definitiva de la teva PAC2 que hauries de veure al RAC

No dubtis en enviar-me a la meva bústia personal qualsevol comentari, aclariment, precisió... que necessitis o que vulguis fer.

Avaluació del treball en equip: Autoavaluació i co-avaluació

És important, durant el desenvolupament de l'equip que els components del grup s'autoavaluin i avaluin als companys.

Aquesta autoavaluació és un recurs més pel consultor per a conèixer i ajudar a millorar les dinàmiques grupals.

A la columna B feu servir: A (Excel·lent) - B (Notable) - C (Aprovat) - D (Suspès)

AUTOAVALUACIÓ PERSONAL
Comunicació i interacció amb la resta del grup
Grau d'acompliment dels acords inicials
Participació en la construcció del Projecte
Grau de coneixement i ús dels diferents espais (Marcadors socials, àrea de fitxers, debat i fòrum)
Grau de coneixement de les eines de tractament de dades (processador de textos i fulls de càlcul)
Actitud (compromís, transparència, constància, respecte) i grau d'implicació en el grup
Quina qualificació et posaries com a nota final de les 3 PACs? Justifica-la en base a les competències adquirides fins el moment.
Com valores la dinàmica del teu grup fins el moment? Quins aspectes reforçaries i quins millo

AVALUACIÓ DELS COMPANYS DE GRUP	
Avaluació Company 1	**Escriu el seu nom:**
Comunicació i interacció amb la resta del grup	
Grau d'acompliment dels acords inicials	
Participació en la construcció del Projecte	
Grau de coneixement i ús dels diferents espais (Marcadors socials, àrea de fitxers, debat i fòrum)	
Grau de coneixement de les eines de tractament de dades (processador de textos i fulls de càlcul)	
Actitud (compromís, transparència, constància, respecte) i grau d'implicació en el grup	
En general, quina nota li posaries?	

Tancament

Valoració del treball grupal

Hola a tothom, en nom del grup "doorway", resumeixo el que s'ha debatut prèviament:

Tots coincidim en què el treball en grup ha estat molt positiu i que ningú milloraria res al respecte, també que vàries opinions ofereixen une millors iniciatives i per tant unes millors desicions.

En l'àmbit de la valoració de l'assignatura, el treball de les eines i la base de cara a la resta de les assignatures, diem que ha estat una bona preparació per a saber-se moure dins d'un àmbit virtual com és la UOC, fer-lo servir i saber on són les coses més importants.

Respecte a les recomanacions de cara als futurs estudiants diriem que s'ho agafin sobretot amb ganes, que no s'atavalin, que treballin dia a dia, que no vulguin fer-ho tot de cop, que no deixen les coses per l'últim moment i finalment que ningú regala res, és a dir, que s'ha de treballar.

Per últim referent a les aplicacions de cara a les altres assignatures i el que s'ha aprés del treball de grup, tots coincidim en les eines que s'han aprés per a la recerca d'internet i per dins al campus virtual, respectar els punts de vista dels altres companys i consensuar el bon companyerisme que s'ha aconseguit.

Tancament

Avaluació del treball en equip: Defensa del treball realitzat

La realització, al final del procés, d'activitats de defensa del producte realitzat en grup respecte a altres grups, els pot ajudar a valorar el propi procés i dur a terme el tancament de l'activitat grupal:

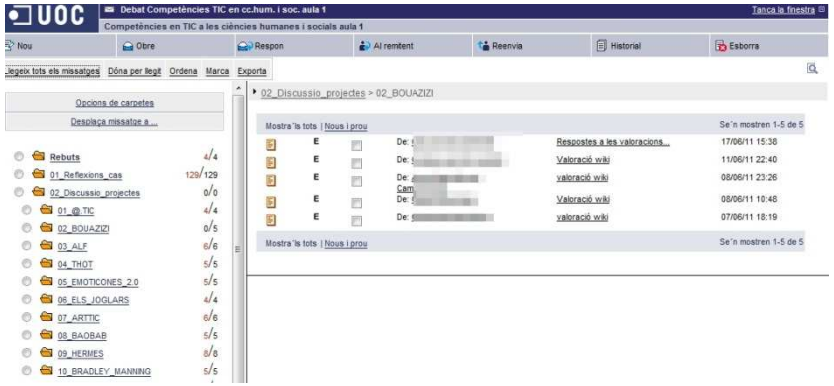

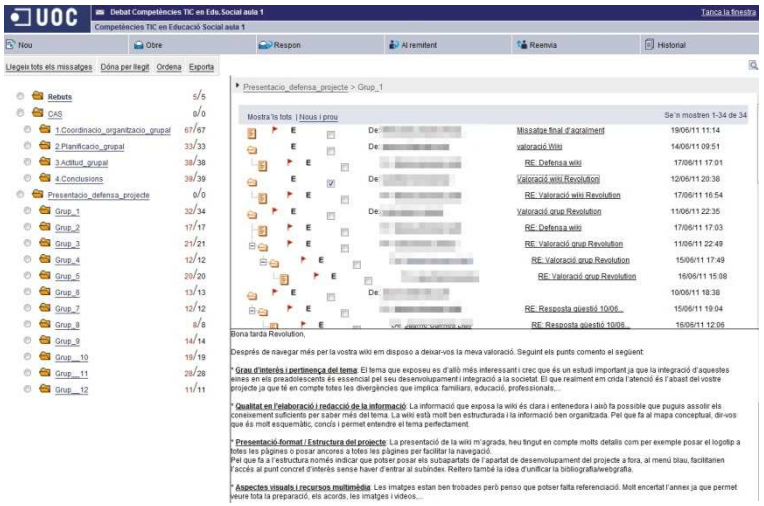

Tancament

Paper del consultor en el treball en grup

1. Dinamitzar l'aula: presencia del consultor.
2. Fomentar la creació dels grups.
3. Oferir estratègies de: planificació, comunicació, organització i de construcció col·laborativa.
4. Fer seguiment del grup durant el procés.
5. Intervenir en cas de conflictes.
6. Avaluació continua grupal amb feedback al grup.
7. Tancament del grup amb un valoració global.

Materials de suport pel treball en grup

- El treball en equip en entorns virtuals: desenvolupament metodològic
- El projecte virtual
- La wiki com a suport del treball col·laboratiu (nom d'usuari: estudiant, Contrassenya: guies)
- Google Docs, un paquet ofimàtic com a suport del treball col·laboratiu (nom d'usuari: estudiant, Contrassenya: guies)

Bibliografia recomanada

- Competencias TIC y trabajo en equipo en entornos virtuales Guitert, M. Romeu, T., Pérez-Mateo, M. Revista de Universidad y Sociedad del Conocimiento, RUSC, ISSN 1698-580X, Vol. 4, Nº. 1, 2007

- El treball i l'aprenentatge cooperatius en entorns virtuals: el cas de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) Guitert, M, Giménez, F, Lloret, T i Romeu, T. Coneixement i Societat: Revista d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació, ISSN 1696-7380, Nº. 8, 2005, págs. 44-77